ČESKÁ REPUBLIKA

# ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Radana Malíka a soudců JUDr. Tomáše Rychlého a Mgr. Lenky Krupičkové v právní věci žalobkyně: **V. T. H.**, zast. Mgr. Štěpánem Svátkem, advokátem se sídlem Na Pankráci 820/45, Praha 4, proti žalované: **Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**, se sídlem nám. Hrdinů 1634/3, Praha 4, proti rozhodnutí žalované ze dne 7. 1. 2015, č. j. MV-149330-3/SO-2014, v řízení o kasační stížnosti žalované proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 12. 4. 2018, č. j. 8 A 11/2015 - 42,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá**.

II. Žádný z účastníků **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.

## Odůvodnění:

### I. Vymezení věci

[1] Žalovaná (dále také „stěžovatelka“) se kasační stížností domáhá zrušení v záhlaví označeného rozsudku Městského soudu v Praze (dále jen „městský soud“), kterým bylo vyhověno žalobě proti jejímu shora uvedenému rozhodnutí tak, že bylo zrušeno a věc jí byla vrácena k dalšímu řízení. Žalovaná napadeným rozhodnutím zamítla odvolání žalobkyně proti rozhodnutí Ministerstva vnitra, Odboru azylové a migrační politiky (dále jen „prvostupňový správní orgán“), ze dne 15. 8. 2014, č. j. OAM-88735-26/DP-2011, a potvrdila jej. Prvostupňový správní orgán svým rozhodnutím zamítl žádost žalobkyně o prodloužení platnosti povolení k dlouhodobému pobytu dle § 42 ve spojení s § 44a zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“).

[2] V řízení před městským soudem bylo na základě žalobní námitky stěžejní posouzení postupu prvostupňového správního orgánu v řízení o žádosti žalobkyně o prodloužení platnosti povolení k dlouhodobému pobytu, jímž ověřoval, zda má po dobu pobytu na území České republiky zajištěné ubytování. Doklad o zajištění ubytování je dle

§ 46 odst. 7 písm. a) ve spojení s § 31 odst. 1 písm. d) zákona o pobytu cizinců povinnou náležitostí podané žádosti. Žalobkyně jako součást podané žádosti učinila potvrzení o zajištění ubytování, které obsahovalo prohlášení vlastníka bytu, že žalobkyni poskytne od 8. 12. 2011 do 31. 12. 2021 na konkrétní adrese ubytování, přičemž tuto skutečnost svým úředně ověřeným podpisem stvrdil.

[3] Prvostupňový správní orgán však na základě opakovaně prováděné pobytové kontroly, při které se žalobkyni nepodařilo na uvedené adrese zastihnout, pojal pochybnost, zda skutečně má zajištěno ubytování. Za účelem ověření této skutečnosti žalobkyni vyzval k doložení nájemní smlouvy, z níž by jí plynul nárok na užívání nemovitosti, v níž jí má být ubytování poskytováno, včetně výše smluvního nájemného, a k předložení dokladu o zaplacení nájemného a služeb spojených s užíváním nemovitosti. Na výzvu žalobkyně reagovala tak, že má za to, že veškeré podklady k žádosti již doložila a výši nákladů si přeje započítat ve výši normativních nákladů na bydlení. Vzhledem k tomu, že výzvě nebylo vyhověno, prvostupňový správní orgán s odkazem na § 56 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců žádost zamítl, neboť nebyly ve stanovené lhůtě předloženy doklady za účelem ověření údajů uvedených v žádosti.

[4] V rámci postupu ověřování, zda má žalobkyně zajištěné ubytování, shledal městský soud pochybení prvostupňového správního orgánu v tom, že žalobkyně byla bez dalšího vyzvána k předložení nájemní smlouvy a k předložení dokladu o zaplacení nájemného a služeb spojených s užíváním nemovitosti, přestože se jednalo o poskytnutí součinnosti z její strany, aniž by bylo konkrétně uvedeno, co je výzvou sledováno, resp. za jakým účelem je vyzývána. V případě žalobkyně nebylo možné dovodit, že má zajištěné ubytování prostřednictvím nájemní smlouvy a nebylo patrno, jak k takovému závěru prvostupňový správní orgán dospěl a co svým postupem sleduje, tj. objasnění nejasností ohledně zajištění bydlení, navíc zákon o pobytu cizinců povinnost mít zajištěné bydlení na základě nájemní smlouvy neukládá.

[5] Výzva měla být formulována takovým způsobem, aby s ohledem na okolnosti případu zůstala žalobkyni volba (oprávnění) ohledně způsobu prokázání zajištění bydlení tak, aby mohla reagovat podle své vůle. Tomuto požadavku však předmětná výzva nedostála a dále nesdělila, co konkrétně sleduje v rámci poskytnutí součinnosti doložením nájemní smlouvy (odstranění pochybností stran zajištěného bydlení), tj. nesplnila hledisko srozumitelnosti vůči adresátovi. Tato vada nebyla v průběhu správního řízení odstraněna, a proto byly porušeny základní zásady činnosti správních orgánů (dle § 2 odst. 1 a § 4 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, ve znění pozdějších předpisů) v takové míře, která způsobila nezákonnost rozhodnutí o zamítnutí žádosti. Žalobou napadené rozhodnutí pochybení prvostupňového správního orgánu nenapravilo, a proto bylo zrušeno.

## II. Obsah kasační stížnosti

[6] Včas podanou kasační stížností se stěžovatelka domáhá zrušení výše uvedeného rozsudku městského soudu z důvodů, jež lze dle jejího názoru podřadit pod § 103 odst. 1 písm. a) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“). Nesouhlasí s právním názorem městského soudu, který spočívá ve shledání nezákonnosti žalobou napadeného rozhodnutí, neboť má za to, že žalobkyně byla k poskytnutí součinnosti vyzvána dostatečně určitě a srozumitelně v situaci, kdy vyvstaly pochybnosti o skutečném stavu věci, resp. zda jí předložené doklady odpovídají

skutečnosti. Odmítnutí poskytnutí součinnosti jen posílilo pochybnosti prvostupňového správního orgánu v předmětné otázce zajištění bydlení, přičemž zamítnutí žádosti je jen zákonným následkem. Navrhuje zrušení rozsudku městského soudu a vrácení věci tomuto soudu k dalšímu řízení.

## III. Vyjádření žalobkyně

[7] Žalobkyně svého práva vyjádřit se k podané kasační stížnosti nevyužila.

## IV. Právní hodnocení Nejvyššího správního soudu

[8] Nejvyšší správní soud nejprve posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a shledal, že byla podána včas, osobou k tomu oprávněnou, směřuje proti rozhodnutí, proti kterému je podání kasační stížnosti přípustné, a stěžovatelka je zastoupena zaměstnankyní, která má vysokoškolské právnické vzdělání vyžadované zvláštním zákonem pro výkon advokacie (§ 102 a násl. s. ř. s.).

[9] Nejvyšší správní soud je v souladu s § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s. vázán rozsahem kasační stížnosti a důvody, pro které je podána. Jediným stížnostním bodem kasační stížnosti je blíže neupřesněný nesouhlas s názorem městského soudu v otázce určitosti a srozumitelnosti výzvy, kterou byla žalobkyně v průběhu správního řízení vyzvána k předložení nájemní smlouvy, jíž by prokázala nárok na užívání nemovitosti, ve které měla mít zajištěné bydlení v souvislosti s jí podanou žádostí o prodloužení platnosti povolení k dlouhodobému pobytu. Kasační námitka vůbec nesměřuje proti důvodům, na základě kterých byla výzva městským soudem shledána nesrozumitelnou. Je pouze tvrzeno, že stěžovatelka je oproti městskému soudu odlišného názoru v posouzení srozumitelnosti a určitosti předmětné výzvy. Není tedy možné blíže posoudit její argumentaci s právním názorem městského soudu, který je kasační stížností napaden, a proto i právní hodnocení Nejvyššího správního soudu zůstane v obdobné rovině.

[10] Kasační soud se důkladně seznámil s důvody, pro které městský soud posoudil výzvu jako nesrozumitelnou z hlediska toho, co po žalobkyni požadovala prokázat. Zde je třeba odlišovat nesrozumitelnost jazykovou a nesrozumitelnost obsahovou. Z hlediska slovního vyjádření byla výzva formulována srozumitelně, z obsahového však už nikoliv, respektive jazykové vyjádření není v souladu s obsahovým, protože obsahové chybí. Účelem výzvy mělo být prokázání toho, zda má žalobkyně skutečně zajištěné bydlení v souvislosti s jí podanou žádostí, což ze samotné výzvy není možné rozpoznat. Ve výzvě je úvodem uvedeno, že žadatelka doložila doklad o zajištění ubytování a že za účelem zjištění skutečného stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, je žalobkyně vyzvána k doložení nájemní smlouvy uzavřené mezi ní na straně nájemce a vlastníkem nemovitosti na straně pronajímatele, z níž bude plynout nárok na užívání nemovitosti i výše smluvního nájemného, a k předložení dokladu o zaplacení nájemného a služeb spojených s užíváním nemovitosti. Žalobkyně byla poučena, že její žádost bude zamítnuta, pokud nebudou doloženy požadované doklady.

[11] Výzva zní toliko na doložení nájemní smlouvy, přičemž není zřejmé, jaký smysl výzva má a že byla v této souvislosti pojata pochybnost, zda žalobkyně skutečně má zajištěné bydlení. Správní řízení o žádosti žalobkyně je třeba pojímat vcelku ve všech

souvislostech, přičemž v řízení o žádosti je dle judikatury zdejšího soudu především zájmem žadatele (žalobkyně) být aktivní, předkládat a navrhovat podklady, které mohou odůvodnit vyhovění žádosti (viz rozsudek NSS ze dne 12. 3. 2015, č. j. 9 Azs 12/2015 – 38). Tento závěr lze použít na případ žalobkyně, neboť na požadovanou výzvu byla aktivní, byť jí nevyhověla. Nelze však v souladu se zásadami činnosti správních orgánů učinit skutkové zjištění, tedy ověření zajištění bydlení, na tom, že účastník nepředložil konkrétní správním orgánem požadovaný doklad, který vůbec mít dle zákona nemusí a z ničeho nevyplynulo, že jej má. Ověřování údajů v žádostech ve věcech cizinců je třeba pojímat komplexněji za prostředků odpovídajících konkrétnímu případu, nikoliv formálními výzvami, aniž by byl adresátům znám jejich význam, protože jen tak lze dojít k naplnění zásady materiální pravdy dle § 3 správního řádu, tedy zjištění stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti.

## V. Závěr a náklady řízení

[12] Nejvyšší správní soud ze všech shora uvedených důvodů kasační námitce nepřisvědčil a neshledal ani vadu, ke které by musel přihlédnout z úřední povinnosti, kasační stížnost proto zamítl podle § 110 odst. 1, věty poslední, s. ř. s. O věci přitom rozhodl bez jednání, jelikož § 109 odst. 2 s. ř. s. takový postup předpokládá.

[13] Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 60 odst. 1 s. ř. s., ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatelka, která neměla ve věci úspěch, nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalobkyni v řízení o kasační stížnosti žádné náklady nevznikly.

**P o u č e n í :** Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 19. července 2018

JUDr. Radan Malík
předseda senátu